

Talent voor toekomstbestendig Rivierenland

RegioDeal

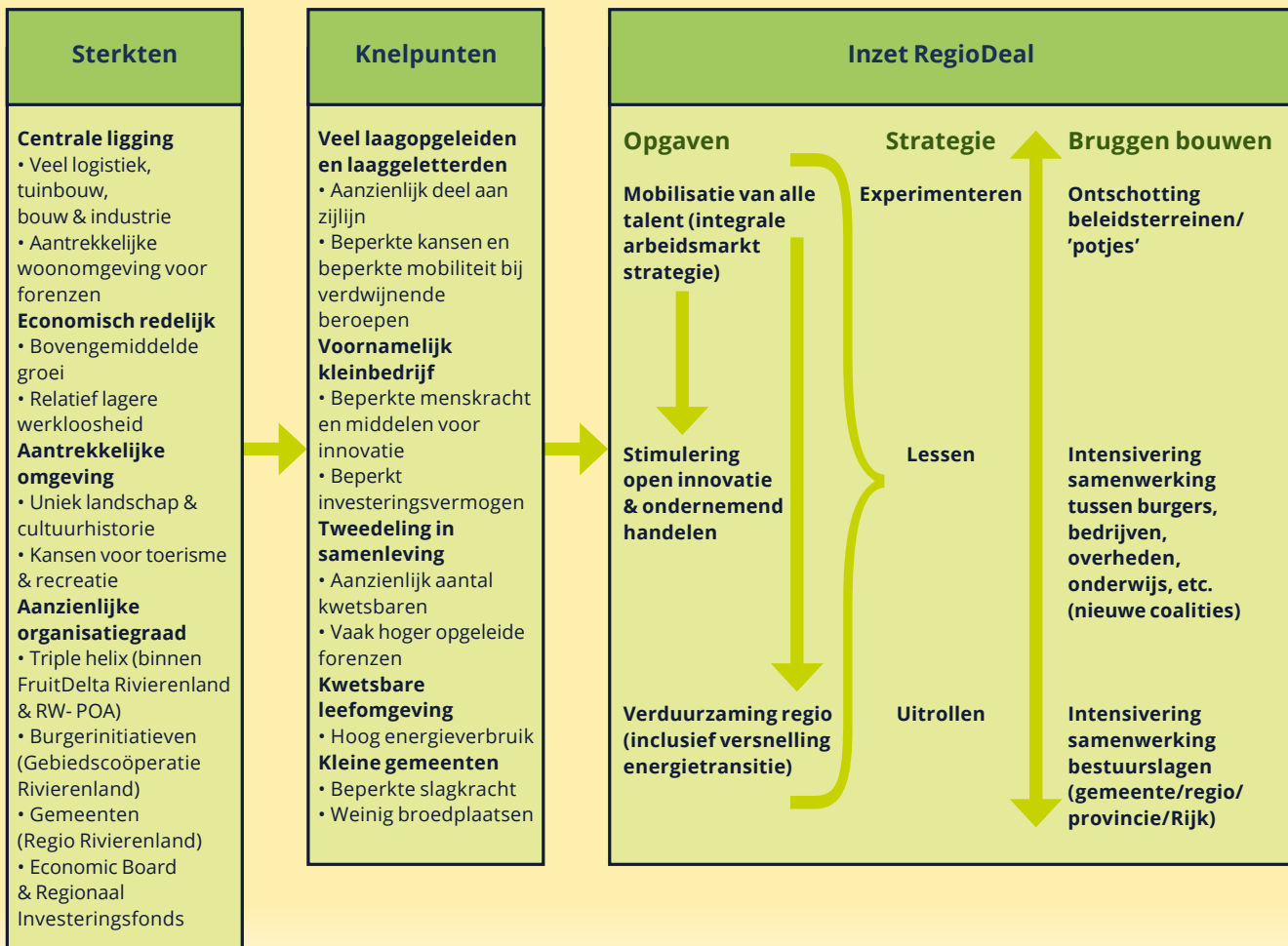

Aanvragende partijen:

- Regionaal Werkbedrijf-Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt Rivierenland
- Regio Rivierenland

Opgave: talent voor versterking bedrijfsleven én versnelling duurzaamheidstransitie

Waarom betrokkenheid van het Rijk?

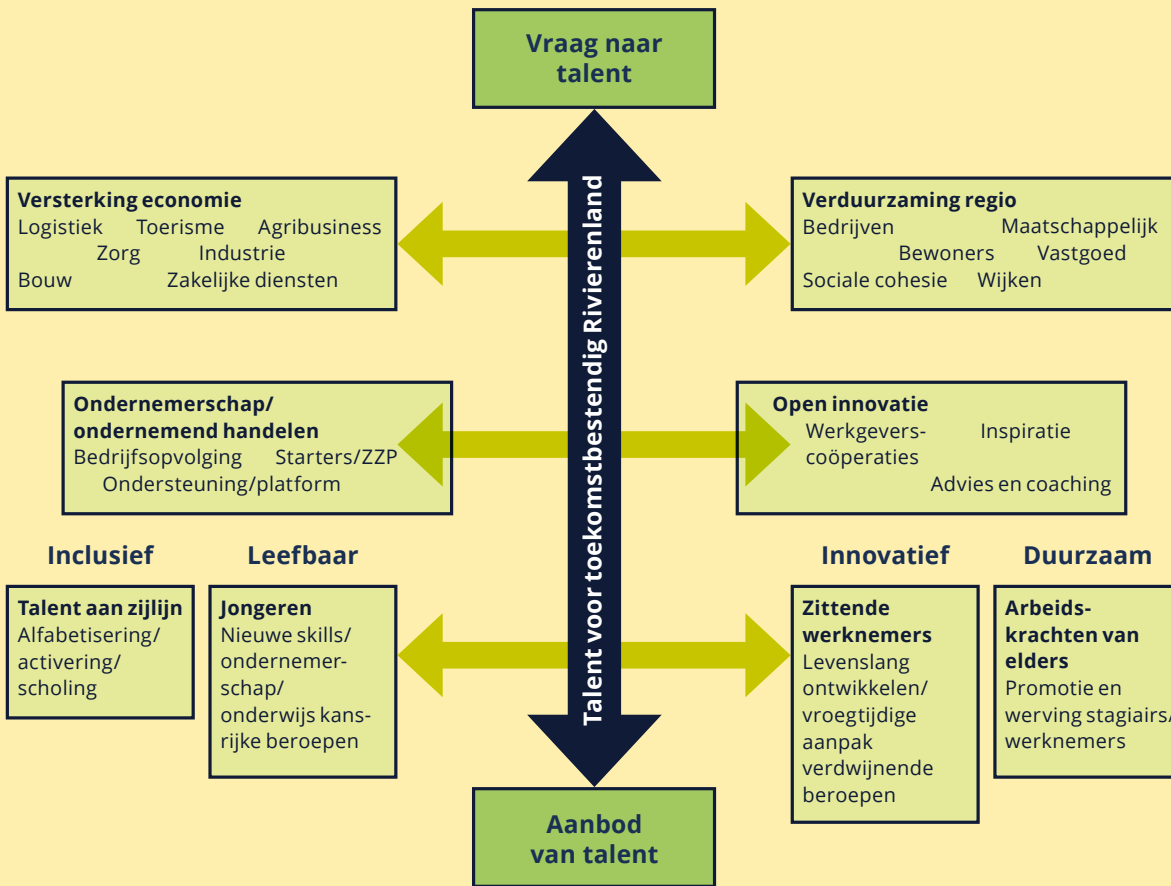
- Biedt kansen om scheidslijnen tussen meer en minder kwetsbaren in de samenleving te overbruggen, zodat iedereen in een veranderende samenleving kan blijven meedoen.
- Creëert een vernieuwende, samenhangende aanpak van:
  - Talentontwikkeling op alle niveaus/doelgroepen (inclusief 'onderkant' van arbeidsmarkt, tekortsectoren en concrete aanpak van leven lang ontwikkelen)
  - Stimulering van ondernemend gedrag en innovatie binnen het MKB.
  - Versnelling van verduurzaming en energietransitie
- Draagt bij aan benutting van nationale economische potenties, m.n. topsectoren Logistiek en Tuinbouw & Uitgangsmaterialen.
- Draagt bij aan realisering van de doelstellingen Wet Banenafpraak
- Draagt bij aan doelen Energie- en Klimaatakkoord (gewenste energietransitie)

Wat vragen we van het Rijk?

- Experimenteerruimte (proeftuin/regionaal lab)
- Ontschotting van beleid, bestuurslagen en budgetten,
- Aanpassing van wet- en regelgeving (bijvoorbeeld t.a.v. pilots op het gebied van vroegtijdige aanpak)
- Aandacht voor uitrol ('mainstreaming'), ook naar andere regio's
- Bijdrage van ca. 6,7 miljoen euro

Talent voor toekomstbestendig Rivierenland

Talent voor toekomstbestendig Rivierenland

Contouren RegioDeal Rivierenland

Talent voor toekomstbestendig Rivierenland

■ Partijen

De partners op de terreinen van de 5 O's - ondernemende inwoners, onderwijs en onderzoek, ondernemers, organisaties en overheid - verenigd in FruitDelta Rivierenland en het Regionaal Werkbedrijf-Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt Rivierenland: Gebiedscoöperatie Rivierenland, Greenport Gelderland, Logistieke Hotspot Rivierenland, provincie Gelderland, sectorale platforms (bijvoorbeeld Techniek), platform Zelfredzaamheid Rivierenland, Regionaal Bureau voor Toerisme Rivierenland, Regio Rivierenland, onderwijsinstellingen als ROC Rivor en Helicon Opleidingen, woningcorporaties, UWV, VNO-NCW, werknemersorganisaties als FNV en Werkzaak Rivierenland.

■ Regio

Rivierenland (gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, West Maas en Waal, Tiel en Zaltbommel¹), met bijna 250.000 inwoners.

■ Opgave

Mede door haar centrale ligging, sterke sectoren (o.a. logistiek en agribusiness) en aantrekkelijke omgeving doet Rivierenland het economisch goed. Niet iedereen profiteert daar echter van. De positie van Rivierenland is kwetsbaar door aanwezigheid van relatief veel laagopgeleiden en laaggeletterden, veel kleine bedrijven met beperkt innovatie- en investeringsvermogen, en een hoog energieverbruik (het hoogste van alle Gelderse regio's). De afgelopen jaren zijn o.a. door het Rijk tal van instrumenten ingezet om aan deze opgaven te werken. Ook als regio hebben we de opgaven vertaald in ambities in de vorm van drie speerpunten - Agribusiness, Economie en Logistiek, Recreatie en Toerisme - en een uitvoeringsprogramma met partners. Ook werken we samen aan het thema leefbaarheid. Maar we ervaren dat deze instrumenten onvoldoende samenhangend en specifiek zijn voor onze kwetsbare burgers, echt kleine bedrijven en complexe opgaven². Strikte beleidskaders en schotten tussen beleidsterreinen, budgetten en uitvoerende partijen verhinderen vaak de noodzakelijke samenhangende aanpak. Om de regio meer toekomstbestendig te maken, is benutting van alle talent nodig.

Het gaat om kansen bieden aan mensen aan de zijlijn en werkenden die kwetsbaar zijn voor technologische ontwikkelingen, maar ook om sociale cohesie en leefbaarheid binnen wijken en kernen te versterken.

Verder gaat het om méér open innovatie binnen het MKB en ondernemend gedrag van de beroepsbevolking te stimuleren, en om de werk- en leefomgeving verder te verduurzamen.

Met deze RegioDeal streven we naar het testen en opschalen van een aantal vernieuwende aanpakken en samenwerkingsvormen tussen burgers, bedrijven, overheden, financiers en uitvoeringsorganisaties. Hierbij worden een inclusieve samenleving, talentontwikkeling, versterking van de regionale economie, verduurzaming, en leefbaarheid in samenhang aangepakt.

Deze problemen gaan de regionale mogelijkheden te boven. Ondersteuning van het Rijk is dan ook nodig, o.a. via het creëren van experimenteerruimte, ontschotting van budgetten, aanpassing van belemmerende wet- en regelgeving, versnellen, opschalen en 'mainstreamen' van initiatieven, en analyseren en verspreiden van successen.

1 Gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen fuseren per 1 januari 2019 tot gemeente West Betuwe

2 Een aantal voorbeelden: Het UWV kan pas scholing bieden als iemand werkloos wordt, maar kan (nog) niet preventief middelen inzetten als iemand de baan door automatisering dreigt te verliezen. O&O-fondsen bieden scholingsmogelijkheden binnen een sector, maar niet als iemand wil omscholen om in een andere, meer perspectievolle sector te gaan werken. Het Techniekpact biedt onvoldoende soelaas voor de vele hoofden en handjes die we in de regio (en Nederland) nodig hebben voor verduurzaming en energietransitie.

Ambitie en doel

De ambitie op lange termijn is een gezonde en duurzame sociaal-economische ontwikkeling van Rivierenland, door een samenhangende en vernieuwende aanpak van urgente regionale vraagstukken als het meer toekomstbestendig en weerbaar maken van (kwetsbare) inwoners en bedrijven, het verkleinen van de kloof tussen laag- en hoogopgeleiden en verduurzaming/energietransitie.

Na afloop van deze RegioDeal willen we een aantal vernieuwende aanpakken voor talentontwikkeling (inclusief opscholing van mensen aan de zijlijn en Leven Lang Ontwikkelen), stimulering van ondernemend handelen, (sociaal) ondernemerschap, open innovatie door kleine bedrijven, en verduurzaming/energietransitie hebben uitgetoetst en uitgerold.

Concrete doelen ('targets') van de RegioDeal qua inzet en bereik van doelgroepen zijn weergegeven in de tabel hiernaast.

Deze aanpak sluit aan bij diverse ambities uit het Regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst', waaronder bestrijding van kansenongelijkheid door stimulering van talent, activering vanuit gemeentelijke regelingen, verduurzaming van de gebouwde omgeving, en ruimte voor ondernemers en versterken van innovatiekracht, alsmede de uitwerking in Kabinetsbrieven als 'Kansen om scheidslijnen te overbruggen' (22 juni '18), Aanpak krapte op de arbeidsmarkt (15 juni '18), Leven Lang Ontwikkelen (12 maart '18) en Energietransitie en Klimaatakkoord (12 juni '18).

Aanpak en doelgroepen

De voorgestelde aanpak bestaat uit drie samenhangende actielijnen:

Actielijnen/acties	Doelgroepen
1 Alle talent telt a Activering, leer-werkroutes en instroom van talent aan de zijlijn b Opleidingsaanbod (techniek, o.a. t.b.v. energietransitie, zorg, etc., onder meer via kortlopend modulair onderwijs, e-learning, pilot hybride hbo/mbo-opleidingen) c Pilots vroegtijdige aanpak overschotberoepen (werk naar werk) d Werving (potentiële) arbeidskrachten van elders (incl stagiairs)	850 uitkeringsgerechtigden (5% van WW-, Bijstand- en AO-uitkeringen) 500 jongeren en 1.000 werkenden 6.200 werkenden (5% werkzame beroepsbevolking) PM
2 Stimulering open innovatie en ondernemend handelen a Werkgeverscoöperaties t.b.v. open innovatie (sterke sectoren Tuinbouw, Logistiek, Toerisme & Recreatie, andere sectoren en cross-sectoraal) b Inspiratie tot innovatie, o.a. via inspiratiecafés c Stimulering ondernemend handelen en ondernemerschap (voortbouwend op PPS Ondernemend Rivierenland, o.a. coaching/mentorschap, scholing) d Adviespunt slim, duurzaam en sociaal ondernemen	5 coöperaties met 60 MKB'ers (10-15 per coöperatie) 12-16 bijeenkomsten per jaar met 600-800 deelnemende bedrijven 100 jongeren en werkenden per jaar 600 bedrijven per jaar (in totaal 2.400, ofwel 10% aantal vestigingen in Rivierenland)
3 Versnelling en versterken verduurzaming/energietransitie a Verduurzaming bedrijven, o.a. binnen tuinbouw, logistiek, industrie en bouw, retail, versnelling Fruitmotor b Wijkgerichte aanpak kwetsbare en overige groepen (bv. wijkaanpak aardgasvrij, 'energietransitie doe je mee', voor mensen met kleine portemonnee c Proeftuin talentinzet verduurzaming maatschappelijk vastgoed,(incl. inzet van mensen met afstand tot arbeidsmarkt	a. 300 bedrijven per jaar (in totaal 1.200, ofwel 5% aantal vestigingen) b. 4.800 huishoudens (20%) c. 95 scholen, sporthallen, gemeentehuizen, regiokantoren, e.d.
4 Monitoring en mainstreaming a Monitoring lessen b Communicatie/uitrol naar andere regio's	3 analyses/leersessies per jaar 4 workshops/factsheets/nieuwsbrieven per jaar

■ Inzet en financiering

Hoewel binnen de regio nog niet alle acties en bijbehorend budget tot in detail zijn uitgewerkt, voorzien we op dit moment voor de periode 2019-2022 de volgende inzet en (co-)financiering (x1.000 euro) per actielijn:

Actielijn	Bijdrage regio	Gevraagde bijdrage Rijk	Totale kosten
1. Alle talent telt	2.900	2.900	5.800
2. Stimulering innovatie en ondernemerschap	1.400	1.320	2.720
3. Versnelling verduurzaming/energietransitie	2.800	2.300	5.100
4. Monitoring en mainstreaming	160	160	320
Totaal	7.260	6.680	13.940

■ Structureel karakter

Succesvolle voorbeelden van vernieuwende aanpakken op het vlak van economie en verduurzaming zullen worden voortgezet door Regio Rivierenland (Gemeenschappelijke Regeling gemeenten) en FruitDelta Rivierenland (triple helix-samenwerking) en binnen het sociaal domein door de partners van RW-POA Rivierenland, gefinancierd uit reguliere gemeentelijke, provinciale en Rijksmiddelen en bijdragen van regionale bedrijven en instellingen.

■ Governance

Voor de sturing wordt een Stuurgroep met vertegenwoordigers van regio, provincie en Rijk gevormd. De uitvoering en monitoring geschiedt vanuit Regio Rivierenland en RW-POA Rivierenland.

Aanvragende partijen:

- Regionaal Werkbedrijf-Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt Rivierenland
- Regio Rivierenland